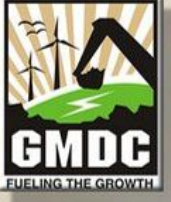

સપ્ટેમ્બર- ૨૦૨૧
અંક - ૩૯

GSACL

અર્ણવોદય

સંપાદકીય બોર્ડ

- શ્રી એચ.જી. દવે
- શ્રી એસ.જે. મહેતા
- શ્રી એમ.એમ.ઠક્કર

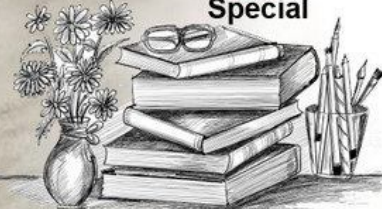
શિક્ષક
સમાજના
સાચા
શિલ્પકાર

અનુક્રમણિકા

- ❖ કચ્છી બોલી
- ❖ અમૃત મહોત્સવ
- ❖ મન
- ❖ ખરેખર દેશભક્તિ એટલે શું?
- ❖ રાષ્ટ્ર, રાજ્ય, શાસક અને શાસન ન હતું ત્યારે શું હતું?
- ❖ બેટો તો મેને બયાહ દિયો
- ❖ વ્યક્તિના દુશ્મનો
- ❖ અસલી માં ભારતમા
- ❖ શાળા ની પ્રવૃત્તિઓ

Teacher's
DAY
Special

ડિઝાઇન:- એમ.એમ.ઠક્કર(મા.શિક્ષક) ૯૦૯૯૫૨૪૦૧

તંત્રી સ્થાનેથી

સર્વે જીએમડીસી , જીએસઈસીએલ કર્મચારી લાઈઓ-બહેનો , શિક્ષકમિત્રો તથા વિદ્યાર્થીઓ સૌને સાદર વંદન “અરૂણોદય” સપ્ટેમ્બર- ૨૦૨૧ , અંક-૩૯ ને આપ સર્વની સમક્ષ રજુ કરતાં ખૂબ ખૂબ હર્ષની લાગણી અનુભવું છું.

તંત્રી સ્થાનેથી સર્વેને હું આ અરૂણોદય અંકમાં આપ દ્વારા કોઈપણ લેખ આપવામાં આવશે તો તે સ્વીકાર્ય રહેશે. જેથી આજના આ ઓનલાઈન જમાનામાં સુંદર લેખો વાંચવા માટે અને લખવા માટે કર્મચારીઓ તથા તેમના આશ્રિતો પ્રેરિત થશે અને વધુમાં વધુ લેખો આપણે આ અંકમાં સમાવી શકીશું.

તંત્રી

મિતેશકુમાર એમ. ઠક્કર
માધ્યમિક શિક્ષક

કરછી બોલી

કરછી બોલીમાં જે જોમ છે, જે રણકાર છે અને જે મીઠાસ છે તેવા એક અક્ષરવાળા અને બે અક્ષરવાળા શબ્દો

એક અક્ષરવાળા શબ્દો

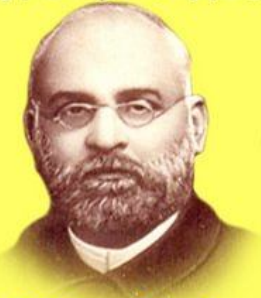
પે	=	પિતા
મા	=	માતા
લા	=	ભાઈ
ઘી	=	પુત્રી
નો	=	પુત્રવધુ
ભો	=	હા
સી	=	ઠંડી
મી	=	વરસાદ
ડી	=	દિવસ
ડો	=	દશ
ઘા	=	ફરિયાદ
ના	=	નામ
બાં	=	બાંચ
વા	=	પવન
મો	=	મોઢું
ચો	=	કહેવું
સા	=	સ્વાસ
ધો	=	નીચે પડવું

બે અક્ષરવાળા શબ્દો

અચ	=	આવો
અખ	=	આંખ
અઠ	=	આઠ
અધ	=	અડધું
કન	=	કાન
ગચ	=	ઘણું
મટ	=	માટલું
ચપ	=	હોઠ
ચમ	=	ચામડું
છટ	=	વાસ
લજ	=	લાજ
ઘજ	=	સારું
નક	=	નાક
પખ	=	પાંખ
પટ	=	જમીન

(આ બે અક્ષરોમાં કયાંય પણ કાનો માતર નથી તે તેમની ખૂબી છે.)

અમૃત મહોત્સવ

Chanchu Rekhaben J.
Secondary teacher Eng.med.

શહિદોના બલિદાનોના રક્ત સમા સમુદ્ર માંથી ઉપજેલ અમૃત એટલે સ્વતંત્રતા. આખો દેશ આઝાદીના 'અમૃત મહોત્સવ' ની ઉજવણી કરી રહ્યું હોય અને તે સમયે કચ્છની ભૂમિ ઉપર રહીને પંડિત શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માને યાદ ન કરીએ તે કેમ ચાલે.

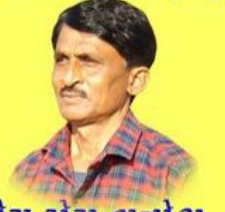
જેમ લાલા લાજપતરાય માટે કહેવાય છે ' શેર-એ-પંજાબ' એમ ' કચ્છજો સાવજ ' એટલે પંડિત શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા. શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણનો જન્મ 4 થી ઓક્ટોબર 1857 ના રોજ ભાનુશાળી પરિવારમાં થયો હતો. ભાનુશાળી પરિવાર માટે ભાગ્યશાળી પરિવાર એવું કહી શકાય કારણકે જ્યાં શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણ જેવા તેજસ્વી બાળકનો જન્મ થયો હતો તે પરિવારને ભાગ્યશાળી જ કહી શકાય.

શ્યામજી કૃષ્ણ માત્ર 10 વર્ષના હતા ત્યારે જ તેમના માતા મૃત્યુ પામ્યા હતા અને પિતા એ વિધવા સાથે પુનઃલગ્ન કર્યા હતા તેથી તેમનું બાળપણ મોસાળમાં નાની પાસે વીત્યું હતું . તેઓ ભણવામાં ખુબજ હોશિયાર હતા. મ્યુનિસિપલ દીવાના અજવાળે તેઓ અભ્યાસ કરતા. મૂળ માંડવીના પણ મુંબઈમાં સ્થિર થયેલા મથુરદાસ ભાટિયાનું ધ્યાન તેજસ્વી , બુધ્ધિમાન કિશોર પર ગયું અને તેમને મુંબઈ વધુ અભ્યાસ માટે લઈ ગયા. એમણે મુંબઈની વિલ્સન હાઈસ્કૂલમાં પ્રવેશ મેળવ્યો . સંસ્કૃત ભાષામાં તેઓ વિદ્વાન હતા અને તેથી તેમને ' પંડિત ' નું બિરુદ મળ્યું . દરેક વર્ષે અભ્યાસમાં પ્રથમ વર્ગ મેળવીને શિષ્યવૃત્તિ પ્રાપ્ત કરનાર શ્યામજીનો 1874 માં સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી સાથે મેળાપ થયો. 1875 માં સ્વામી દયાનંદે મુંબઈમાં આર્યસમાજની સ્થાપના કરી. દયાનંદ સરસ્વતીએ શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણને સંસ્કૃત અને સંસ્કૃતના જ્ઞાન પ્રચાર માટે વિદેશ જવાની પ્રેરણા આપી.

એવું કહેવાય છે કે શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માની કલમે અંગ્રેજોને હેરાન કરી નાખ્યા હતા. તેઓ એમના લખાણો દ્વારા લોકોમાં દેશભક્તિ જગાવતા અને એમની કલમથી હેરાન – પરેશાન અંગ્રેજ સરકારે એમના માટે ' સૂટ એટ સાઈટ ' એવો ઓર્ડર કર્યો હતો. અંગ્રેજોની નજરથી બચતા તેઓ વિદેશોમાં રહીને ભારતની સ્વતંત્રતાની ચળવળ ચલાવતા. તેમનું 'ઈન્ડિયન સોશિયોલોજીસ્ટ' નામનું માસિક બહાર પડતું .અંગ્રેજોની નજરથી બચીને રહેતા છતા દર મહિનાની 14 તારીખે તેમનું માસિક બહાર પડતું જ .

લંડનમાં તેમણે ' ઈન્ડિયા હાઉસ ' ની સ્થાપના કરેલી કે જ્યાં ભારતમાંથી વધુ અભ્યાસ માટે જનારા વિદ્યાર્થીઓને આશ્રય આપવામાં આવતો. ધીરેધીરે ' ઈન્ડિયા હાઉસ ' ભારતના ક્રાંતિકારીઓ માટે વિદેશની ધરતી પર મીટીંગ પોઈન્ટ બની ગયું. તેમની રાજકીય પ્રવૃત્તિઓને લીધે તેમને ઈંગ્લેન્ડ છોડવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો. તેથી તેઓ પેરિસમાં આવ્યા ત્યાં તેમણે ક્રાંતિકારી પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખી. પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ ના કારણે તેઓ પેરિસ છોડી સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ આવ્યા. આટલા આટલા સ્થાળાંતર છતાં તેમણે એમની કલમ અવિરત ચાલુ રાખી. 30 માર્ચ 1930 ના દિવસે બિમારીને લીધે તેમનું મૃત્યુ થયું પરંતુ તેમના મૃત્યુ પહેલા તેમણે જીનેવાની સરકાર સાથે કરાર કરેલા કે મૃત્યુ પછી પોતાના અને તેમની પત્નિના અસ્થિ સ્વતંત્ર ભારતમાં લઈ જવામાં આવે એવી એમની અંતિમ ઈચ્છા હતી. જીનેવાની સરકારે 2003 સુધી તેમના અને તેમની પત્નિના અસ્થિને જાળવી રાખ્યા અને 2003 માં ગુજરાતના તે વખતના મુખ્યમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી માન – સન્માન સાથે મુંબઈ લાવ્યા અને મુંબઈથી ' વિરાજંલી યાત્રા ' માં તેમના અસ્થિ માંડવી લાવવામાં આવ્યા. આ અસ્થિ 'શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા મેમોરિઅલ ' ના 'સ્મૃતિ કક્ષ ' માં રાખવામાં આવેલ છે. પંડિત શ્રી શ્યામજી કૃષ્ણ વર્માએ દેશ માટે ભલે બલિદાન આપી દીધું પણ એમની વીરતાભરી પ્રવૃત્તિઓને લીધે આજે પણ આપણા હૃદયમાં જીવંત છે.

મન

એસ. એસ. ભગોરા
માધ્યમિક શિક્ષક

મન એ ચંચળ , ભટકતું , લગામ વગરનું છે. તેને કાબૂમાં રાખવું ખૂબ જરૂરી છે. તેના પર બુધ્ધિની લગામ જરૂરી છે. મન આપણા તનને સ્થિર થવા દેતું નથી માટે મનને સ્વસ્થ , શાંત સ્થિર અને તંદુરસ્ત રાખવું તે આપણા માટે અગત્યનું કામ છે. મન એજ તન નો સાચો ડોક્ટર છે. મન એક ઉત્તમ ઔષધ છે અને મન એજ જીવન છે. આ માટે આધ્યાત્મિક જ્ઞાન જરૂરી છે. તેજ મનને સાચા માર્ગે દોરી શકે છે.

મનમાં ઉદ્ભવતા નકારાત્મક વિચારો તેમજ આપણી લાગણીઓ રોગના પાયા નાખે છે. જ્યારે હકારાત્મક વિચારો અને લાગણીઓ રોગને હણી લે છે. મનમાં ઉત્પન્ન થતા નકારાત્મક વિચારો જેવા કે દુઃખ , અશાંતિ , ભય , રોગ , ગુસ્સો , શોક , અભિમાન , હતાશા , નફરત , ક્રોધ , નિષ્ફળતા આપણા શરીરની રોગપ્રતિકારક શક્તિ ને નષ્ટ કરી નાખે છે. શરીરમાં તેવાજ રસાયણ પેદા કરી ખરાબ અસરો પેદા કરે છે તેમજ વિવિધ રોગના પાયા નંખાય છે. જ્યારે હકારાત્મક વિચારો જેવાકે પ્રેમ કરવો , ભલું ઈચ્છવું , સેવા કરવી , ખોટી અપેક્ષાઓ ન કરવી , આનંદ – ખુશી અને હાસ્યમાં રહેવાથી , યોગ કરવાથી આપણા શરીરમાં સારા રસાયણો પેદા થાય છે . જે સારી અસરો કરી શરીરને નીરોગી બનાવે છે. હાલના સમયમાં મોટા ભાગના રોગો માનસિક હોય છે.

મનને સારું સ્વસ્થ રાખવા માટે દરેક વ્યક્તિનો સ્વભાવજ જવાબદાર હોય છે. સ્વભાવની સીધી અસર આપણા મન પર પડે છે , અને મનની અસરો સ્વભાવ અને સ્વાસ્થ્ય પર પડે છે. કહેવાય છે કે પ્રાણ અને પ્રકૃતિ સાથે જ જાય પરંતુ માણસ ધારેતો પોતાનો સ્વભાવ , વાણી અને વર્તન દ્વારા બદલાવ લાવી શકે. હૃદયમાં પ્રેમ , શાંતિ અને મૈત્રીભાવ વડે મનને શાંત કરી શકે , મનને સતત પ્રવૃત્તિમાં રાખો , મૌન રાખો , સ્થિર રાખો આ માટે વાંચન , હાસ્ય , સેવા અને ધ્યાન – યોગમાં વ્યસ્ત રહો.

દરેક વ્યક્તિ એ પોતાના મનની સ્થિતિ સુધારવા માટે વિચારોમાં પરિવર્તન લાવવું જરૂરી છે. માનસિક તણાવને કાબૂમાં રાખવો જોઈએ. ભૂતકાળને યાદ કરવા કરતા વર્તમાનમાં જીવતા શીખવું જોઈએ. મનના આવેગો અને લાગણીઓ સ્થિર રાખવા જોઈએ. આપણા મનને બહુ હલચલ અને નકારાત્મક વિચારો થી દૂર રાખી આપના સ્વાસ્થ્યને જાળવી રાખવું . મહામારી કે રોગ સામે લડવા માટે મનને મક્કમ અને નીડર રાખવું સાથે સાથે ધ્યાન –યોગ પ્રભુસ્મરણ પણ અગત્યનું છે.

મનને હકારાત્મક અભિગમ દ્વારા શાંત , સ્થિર , નિર્ભય અને આનંદ મય બનાવવું જોઈએ. મનને ઓળખી ને તેના પર કાબુ રાખવો કારણકે મન બહુજ અગત્યનું છે. મન ની અંદર આવતા ખરાબ વિચારો ને રોકવા. આવા ખરાબ વિચારો થી આપણી ચેતનાઓ નષ્ટ થાય છે. ચેતના નષ્ટ થાય ત્યારે શંકા , વહેમ , ઈર્ષ્યા , ક્રોધ આપણા મનમાં પ્રવેશ કરે છે અને જીવનને નષ્ટ કરી નાખે છે. આવા ખરાબ વિચારો આવે ત્યારે તેને રોકો , જીવનમાં તિરસ્કાર , નફરત આપણને પ્રેમથી ઘણા દૂર કરી નાખશે. જીવન માંથી ખુશી , આનંદ ને નષ્ટ કરી નાખશે. માટે મનએ સદા જાગ્રત અને પ્રવૃત રાખો. મન એજ જીવનનું પ્રતિબિંબ છે.

ખરેખર દેશભક્તિ એરલે શું ?

ડૉ. એન.વી. સોરકીયા
ઉચ્ચ.માધ્ય.શિક્ષક

હમણાં જ આપણે 75 માં સ્વાતંત્ર દિનની 'અમૃત મહોત્સવ' તરીકે ઊજવણી કરી , આખું વર્ષ ' અમૃત મહોત્સવ ' તરીકે સરકાર ઊજવવાનું જાહેર કર્યું છે.

આપણા બે રાષ્ટ્રીય તહેવારો 26 મી જાન્યુઆરી અને 15મી ઓગષ્ટમાં જાણે દેશભક્તિનું ઘોડાપૂર દેખાય બાકીના દિવસોમાં તદ્દન ઓટ. શું દેશભક્તિ એ બતાવવાની કે પ્રદર્શન કરવાની ચીજ છે ? દરેક ભારતીય નાગરિકની નસેનસ માં દેશભક્તિનું રક્ત ધગતું હોવું જોઈએ. ફિટ માં કે જોશ માં આવીને ફક્ત દેશભક્તિનાં નારા કે દેશભક્તિના ગીતો ગાવાથી કાંઈ ન વળે. શું રાષ્ટ્રીય તહેવારોની ઊજવણી માટે અભિયાનો ચલાવવા પડે એવી સ્થિતિ આજે આવી ગઈ છે ?

એક જાગૃત નાગરિક તરીકે આપણે દેશવિરોધી તત્વો સામે લડવાનું છે. અવાજ ઊઠાવવાનો સમય પાકી ગયો છે. દેશની સુરક્ષાની ચિંતા આપણે સૌએ સાથે મળીને કરવાની છે. પોતાના અંગત સ્વાર્થને બાજુએ મૂકી દેશ માટે જીવવું એ જ ખરી દેશભક્તિ છે.

મારા દેશ એ મારા માટે શું કર્યું એવું વિચારનાર કૃતધ્ની છે , એના બદલે હું દેશ માટે શું કરી શકું એવું વિચારનાર કૃતશ્રી છે. એક વાંચેલો પ્રસંગ યાદ આવે છે વાત છે હોકીના જાદુગર મેજર ધ્યાનચંદની. 1936નો ઓલિમ્પિકની ફાઈનલ મેચ હોટ ફેવરિટ ભારત અને જર્મની વચ્ચે હતી. ભારતીય ટીમના કેપ્ટન એ વખતે મેજર ધ્યાનચંદ પર સૌની નજર હતી. એ મેચ જોવા વડોદરાના મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ, તેમના પત્ની આવેલા. ઉપરાંત સૌથી મોટું આકર્ષણ જર્મનીના ચાન્સેલર એડોલ્ફ હિટલર પણ હાજર હતા. જાદુગરે જાદુ કરીને ફાઈનલ વ્હીસલ સુધી ફાઈનલ સ્કોર ભારત 8-1 થી જીત્યું અને ગોલ્ડ મેડલ પોતાના નામે કર્યા. હિટલર ધ્યાનચંદની રમતથી ખૂબ પ્રભાવિત થયા એટલે ધ્યાનચંદને પોતાના મહેલમાં બોલાવ્યો અને ઓફર કરી કે તારા દેશને તારી કદર નથી. તું અમારા દેશ વતી (જર્મની વતી) રમવાનું પસંદ કરીશ તો તને જર્મન ફ્રોજના કર્નલની ઉપાધિ આપું. પણ ડગમગી જાય એ ધ્યાનચંદ નહી. ધ્યાનચંદ નો વળતો જવાબ : મેરે દેશ કી યે જિમ્મેદારી નહી હૈ કી વો મુજે આગે બઢાયે , પર યે મેરી જિમ્મેદારી હૈ કી મેં મેરે દેશ કો આગે બઢાઉ. અહીં ધ્યાનચંદની ખરી દેશભક્તિના આપણને દર્શન થાય.

દરેક ભારતીય માં કાંઈ ને કાંઈ કૌશલ્ય તો છે જ બસ એ કૌશલ્ય ને ફક્ત અંગત સ્વાર્થ કે હેતુ પૂરતા ન વાપરતા દેશ માટે એનો ઉપયોગ કરીએ તો દેશ માટે કાંઈક કર્યું એનો આનંદ ચોકકસ થશે. ફક્ત એક જ વર્ષની ઊજવણી કરવાને બદલે હર એક સાલ ઊત્સવ બની જાય તેવી દેશભક્તિ ની જ્યોત આપણે શા માટેન જગાડીએ. ? ભારતીય હોવાનો ગર્વ શા માટે ન અનુભવીએ ? આવો , આઝાદ ભારતને વધુ ઉન્નત બનાવીએ અને રાષ્ટ્ર પ્રત્યેનું કંઈક અંશે ઋણ અદા કરીએ.

રાષ્ટ્ર, રાજ્ય, શાસક અને

શાસન ન હું

ત્યારે શું હું ?

દિનેશ આર. દરજી
પ્રાથમિક શિક્ષક

શરણેયા પર પોઢેલા ભીષ્મ પિતામહને પૂછે છે કે...પિતામહ,એ તો કહો કે રાજ અને રાજ્ય કેવી રીતે નિર્માણ થયા ? ભીષ્મ પિતામહ પ્રત્યુત્તરમાં કહ્યું કે....એક સમય એવો હતો જ્યારે કોઈ રાજ નહતો,રાજ્ય નહતું,દંડ નહોતો,દન્ડ આપવાની કોઈ રચના પણ નહોતી.લોકો ધર્મ પ્રમાણે ચાલતા હતા અને એકબીજાનું રક્ષણ કરી લેતા હતા...મહાભારતના આનો ઉલ્લેખ શાંતિપર્વમાં મળી આવે છે.

મહારાજ યુધિષ્ઠિરના મનમાં ઉઠતા પ્રશ્નોનો પિતામહ ભીષ્મ દ્વારા તેનું સમાધાન કરવામાં આવે છે,તે પ્રમાણે બીજો પ્રશ્ન યુધિષ્ઠિરના મનમાં ઉઠે છે,તો એ સ્થિતિ કેમ નિર્માણ થવા પામી ? ભીષ્મ જણાવે છે કે.." ધર્મ ક્ષીણ થઈ ગયો,બળવાન લોકો નિર્બળ લોકોને પીડા આપવા લાગ્યા.મહાભારતમાં ઉદાહરણ આપવામાં આવેલ છે કે..સમુદ્રમાં કે જળાશયમાં જેમ મોટી માછલી નાની માછલીને ગળી જાય " આવી પરિસ્થિતિનું નિર્માણ થતા લોકો બ્રહ્માજી પાસે ગયા અને ' અમને રાજ આપો ' એવી યાચના કરી.ત્યારે પહેલા રાજ મનું બન્યા.આમ રાજની સાથે રાજ્ય આવ્યું.તેના નિયમો આવ્યા,નિયમ ભંગ કરનારને દન્ડિત કરવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી.નિયમોની પાછળ રાજ્યશક્તિ એટલે કે દંડ શક્તિની તાકાત ઉભી થઈ.એટલે આ નિયમોને પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત થઈ.

આજનું રાજ્યશાસન પણ એજ સ્થિતિને માને છે.રાજ્ય એ એક રાજનેતિક અવધારણા છે.જે કાયદા કાનૂનના આધારે ચાલે છે,અને એ કાયદાને સાર્થક બનાવવા માટે તેની પાછળ રાજ્યની દંડ શક્તિ કામ કરે છે.રાજ્યના આધારભૂત પ્રત્યેક નિયમની પાછળ,તેનો ભંગ કરનારાઓને દબાવનારી એક શક્તિ ઉભી હોય છે.અરનેસ્ટ બોર્ડર નામના એક રાજ્યશાસ્ત્રના જ્ઞાતા કહે છે...રાજ્ય કાયદા દ્વારા અને કાયદામાં અવસ્થિત રહે છે...એટલે આપણે એમ પણ કહી શકીએ કે...રાજ્ય એટલે કાયદો.

આમ રાજ્યની આધારભૂત શક્તિ કાયદાનો ડર છે.પરંતુ રાષ્ટ્રની આધારભૂત શક્તિ લોકોની ભાવના છે.રાષ્ટ્ર એ લોકોની માનસિકતાની નિર્મિતી હોય છે.એટલે આપણે એમ કહી શકીએ કે..રાષ્ટ્ર એટલે જન.,(લોકો) અંગ્રેજીમાં ઘણીવાર " નેશન " માટે " પીપલ " શબ્દ પ્રયોજાય છે.

ક્યાં લોકોનું રાષ્ટ્ર બને છે ? જેને માટે સામાન્ય ત્રણ શરતો છે....1.જે દેશમાં લોકો રહે છે તે દેશની ભૂમિ પ્રત્યેની તેમની ભાવના..2.ઈતિહાસમાં ઘટિત ઘટનાઓ અંગે સમાન ભાવનાઓ.પછી એ ભાવના આનંદની હોય કે દુઃખની,હર્ષની હોય કે ક્રોધની....3.અને સૌથી મહત્વની શરત છે,સમાન સંસ્કૃતિની.આ ભારતભૂમિ આ રાષ્ટ્રનું શરીર છે.આ ભારત એક અખંડ વિરાટ રાષ્ટ્રપુરુષનું શરીર છે.આપણે તેના નાના નાના અવયવો છીએ,અવયવોની માફક આપણે પરસ્પર પ્રેમપૂર્વક રાષ્ટ્રશરીરને જોડાયેલું રાખે છે.....અપૂર્ણ..સંદર્ભ..શ્રી ગુરુજી અને રાષ્ટ્રની અવધારણા..સંકલન

અંધારામાં પડછાયો

ધર્મ માણસને મોટો માણસ બનાવતો નથી,પણ તે એની અંદર રહેલી માણસાઈને મોટી બનાવે છે.ધર્મ મનુષ્યને ઊંચે લઈ જાય છે.ધર્મ મનુષ્યને એ તૂટી જાય ત્યાં સુધી પ્રમાણિક બનાવે છે.ધર્મનું એજ કામ છે.

બાપની કિંમત મૃત્યુ પછી. અને

નિમકની કિંમત ખતમ થયા પછી સમજાય છે....એક તમિળ કહેવત

.....વંદે માતરમ.

बेटो तो मेंने बयाह दियों

"कलश"
कश्मीरा छिमांशु गोर

तीन बेटी पर जब बेटा हुआ
तो घर मे मान सम्मान हुआ।

कया कया नाम रखे थे दुनियां ने! अब बस एक ही नाम रह गया
"लल्ले की माँ "

'लल्ला "'माँ "... कह के जब आंचल में आता था,

तो 'झी' करता था फिर से उसे अपने अंदर समाये लु किसी को भी न छूने दु।

लल्ला कि उँगली पकड़कर उसे चलना सिखाया, पढ़ना सिखाया,

उसके खुदके हाथों से निवाला मुह में डालना सिखाया।

लल्ला कि उँगली पकड़ स्कूल आने-जाने में न जाने कब जिवन साथी का हाथ ओर साथ
छूट गया।

आँखे ओर पूरी दुनिया जैसे आँसुमै डूब गए।

लोगने कहा "लल्ले"की माँ आज 'बाप' के जूतों से खेलने वाला लल्ला, कल बाप के जूते पहने
सामने आयेगा, उस दिन का इंतजार कर।

फिर तो दिन लल्ला को जिम्मेदार इन्सान बनाने में ओर रात लल्ला कि शादी के सपने
बुनने मे बितने लगे।

लल्ला ने बाप की सकल और शिरत पाली थी, लल्ला अपनी जिम्मेदारी निभाने लगा।

बेटीयां घर आंगन छोड़कर बिदा हुई, तो बेटीयां पराई हुई।

एक दिन लल्ला भी अपने सर पे सेहरा बांधे घोड़ी चड गया, अपने लिए दुल्हन ले
आया।

बहु की पायल घर में खनक ने लगीं, बूढी माँ बेटे ओर बहु को खटक ने लगीं।

जिस घर ओर बेटे को आंचल में संजोकर रखा था वो बेटा न अपना हुआ न घर।

लल्ला के बापू दो आंसू बहाने के लिए अपने हीं घर में जगह ढूंढरही हु।

कयोकि बेटो तो मेंने बयाह दियों।

વ્યક્તિના દુશ્મનો

(ક્રમશઃ)

મિત્રો ગત અંકમાં આપણે વ્યક્તિના દુશ્મનોમા ચાર બાબતો જોઈ હતી જેમકે નિર્ણય કરવામાં અસક્ષમ, આળસુ સ્વભાવ, ઉતાવળો સ્વભાવ અને ક્રોધી સ્વભાવ. જે વ્યક્તિના વ્યક્તિત્વને નિષ્કારવામાં નુકસાન પહોંચાડી શકે છે. આ અંકમાં બીજા કેટલાક મુદ્દાઓ વિશે વાત કરીશું. જેના થકી આપણા વ્યક્તિત્વના વિકાસમાં આવતી અડચણ ઓળખીએ અને તેમાંથી શીખીને આપણા વ્યક્તિત્વનો વિકાસ કરીએ. આપણે જ આપણા ઘડવૈયા છીએ અને આપણે જ આપણા વ્યક્તિત્વનો વિકાસ કરી શકીશું.

5. લાગણીશીલતા :

લાગણીશીલ વ્યક્તિ નાની નાની વાતોમાં ખોટું લગાડે છે. અને તેને કારણે તેને બીજાની સાથે અનુકૂલન સાધવામાં તકલીફ પડે છે. "તેણે મને ન બોલાવ્યો", "તે બીજાની સાથે વાત કરે છે", "તે મારી સાથે હસતો પણ નથી". આવા નાના-નાના વિચારોથી જો તમે દુઃખી થતા હોય તો તમે વધારે પડતા લાગણીશીલ છો. સામેની કોઈ વ્યક્તિ આપણી અવગણના કરતી હોય તો કેટલીક વખત તે સંજોગો વસાત એમ કરે પણ તેનો ઈરાદો એમ ના પણ હોય, પણ આથી તેના વિશે આપણે ગેરસમજ ઊભી ના કરાય. લાગણી શીલતા છોડી વાસ્તવવાદી બનવું જોઈએ. આથી ખોટું લગાડવાની બાબતો દૂર કરી સમય અને સંજોગો સાથે દરેકની સાથે અનુકૂળ થઈ વર્તવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. વધુ પડતા લાગણીવેળા માણસને નબળો બનાવે છે.

6. નકારાત્મક અભિગમ :

જ્યારે પણ વ્યક્તિ કોઈ પણ બાબતને નકારાત્મક રીતે જુએ છે ત્યારે આનંદ માણી શકતો નથી. આવી વ્યક્તિના જીવનમાં હંમેશા દુઃખ અને નિરાશા જોવા મળે છે. ગુલાબજંબુ ખાતી વખતે ડાયાબિટીસ ના હોવા છતાં વ્યક્તિઓ ડાયાબિટીસની વાતો કરી ગુલાબજંબુના સ્વાદની મજા મારી નાખે છે. આવી વ્યક્તિઓ નિરાશાવાદી બને, કારણ કે તે માત્ર ફરિયાદો જ કર્યા કરે છે, અને બીજાને પણ કંટાળો આપે છે. સાચી રીતે તો વ્યક્તિએ વર્તમાનને માણતા શીખવું જોઈએ. જીવનના પાસાઓ તરફ જોઈ દરેક પ્રસંગમાંથી આનંદ માણતા રહેવું જોઈએ. દરેક બાબત માટે ઈશ્વરનો આભાર માનવો જોઈએ. બાઈબલમાં અયુબના જીવનની એક વાત છે કે, તે ખૂબ ધનાઢ્ય હતો. પરંતુ તેનું સર્વસ્વ એટલે કે તેના સંતાનો, તેની સંપત્તિ, તેના ઢોરઢાંક બધું જ બળીને ખાક થઈ ગયું તેમ છતાં તેમણે ઈશ્વરનો આભાર માનતા કહ્યું કે, "હું મારી માના પેટમાંથી નાગો આવ્યો હતો અને નાગો જઈશ, ઈશ્વરના નામને ધન્યવાદ હો". અયુબના જેવો દ્રષ્ટિકોણ જીવનને આનંદમય બનાવે છે અને ગમે તેવી પરિસ્થિતિનો તે સામનો કરી શકે છે.

7. સ્વચ્છતાનો અભાવ :

કેટલીક વ્યક્તિઓમાં સામાન્ય સ્વચ્છતાનો પણ અભાવ જોવા મળે છે. આજે આપણે જોઈએ છીએ કે રસ્તામાં ચાલનાર વ્યક્તિ ગમે ત્યાં પાન-મસાલા ખાઈને થુકે છે. સ્કૂટર કે કારમાં જતી વ્યક્તિ પાનની પિચકારી મારે અને બાજુમાં જતા બીજાના કપડા બગાડે અથવા વાહન ગંદા થશે તે પણ વિચારે નહીં, તો તેવી વ્યક્તિ પ્રત્યે કોઈને પણ અણગમો આવે એમાં શંકા નથી. સરકાર દ્વારા સ્વચ્છતા અભિયાનને વેગ આપવામાં આવી રહ્યો છે ત્યારે ઘણા લોક સ્વચ્છ અને સુંદર ઈમારતોના ખૂણાઓને પાન મસાલાની પિચકારી મારીને ગંદા કરી મૂકે છે. શૌચાલયોમા ગંદકી કરી મૂકે છે. સ્વચ્છતા વ્યક્તિએ રાખવાની નથી સ્વચ્છતા તો વ્યક્તિત્વમાં જોડાયેલી હોવી જોઈએ. સારી વ્યક્તિ હંમેશા બીજાનો વિચાર કરે છે.

અંતમાં મિત્રો, આવી કેટલીક ખરાબ ટેવો ઉપર આપણે વિજય મેળવીને આપણા વ્યક્તિત્વને સુંદર જ બનાવવું. આજે આપણે આવી કેટલીક ખરાબ ટેવોને દૂર કરીને સાચા અર્થમાં આપણા વ્યક્તિત્વને આપણે વિકસાવીએ.

અસલી માં ભારતમા

પી.બી. પ્રજાપતી
ઉચ્ચ.માધ્યમિક શિક્ષક

જનની અને જન્મભૂમિ સ્વર્ગથી પણ મહાન છે. જન્મ આપનાર માં અને પોષનાર માં ના આપણાં ઉપર અનંત ઉપકારો છે. ભારતીય ભૂમિ પર શ્વાસ લેતા દરેક માનવની અસલી માં તો ભારત માતા જ કહી શકાય.

વાત છે સ્વતંત્રતા પુર્વની એ વખતે નેતાજી સુભાષચંદ્ર બોઝ એ ' આઝાદ હિન્દ ફોજ ' નું સંગઠન રચી તેમાં યુવક યુવતિઓની ભરતી કરતા. કોહિમા અને ઈમ્ફાલમાં એક સિતેર વર્ષની વૃદ્ધ સ્ત્રીએ આ સમાચાર જાણ્યા તો તેણે પોતાના એકમાત્ર પુત્રને ફોજમાં ભરતી કરવા મોકલી દીધો.

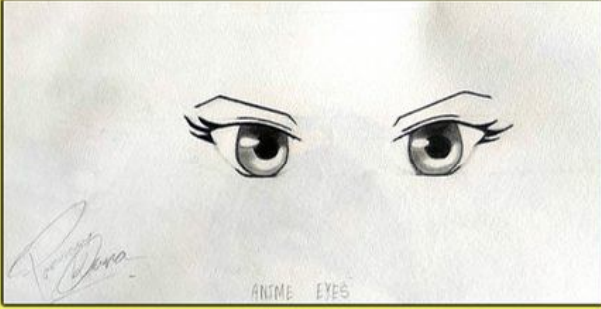
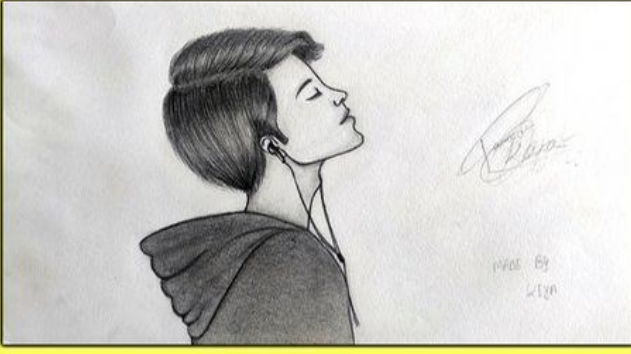
નેતાજીની એવી સુચના હતી કે જેનો એકમાત્ર પુત્ર હોય તેની ભરતી ન કરવી. તેથી તે યુવકનો પૂરો પરિચય જાણ્યા પછી તેને પાછો મોકલી દીધો.

જ્યારે તે યુવક પોતાના ઘરે પહોંચ્યો તો તેની માતા બધી વાત જાણી દુઃખી થઈ ગઈ . તેણે પોતાના પુત્રને કહ્યું : બેટા , મેં તો તારું ફક્ત પાલન પોષણ કર્યું છે, તારી અસલી માતા ભારતમાતા છે જ અને તેની સેવા કર. આટલું બોલતાં બોલતાં તેના પ્રાણ ચાલ્યા ગયા.

બીજા દિવસે તે યુવક ફરી પાછો ભરતી સ્થળે પહોંચ્યો અને બની ગયેલી ઘટના વર્ણવી. ફરીથી ભરતી કરવાની વિનંતી કરવા લાગ્યો. કર્નલે પહેલા તે વીર માતાની "ફૌજ સલામ" મારી શ્રધ્ધાંજલી આપી અને પછી તે યુવકની ભરતી કરી તેને સેનાનો કેપ્ટન બનાવી દીધો.

સલામ છે એવી ભારતીય માતાને કે જે સ્વયંને પોતાના પુત્રની પાલનકર્તા સમજીને તેની અસલી માં -ભારતમાની સેવામાં ખુશી સાથે પુત્રને સમર્પિત કરી દે છે.

શાળા ની પ્રવૃત્તિઓ

શાળાના શિક્ષિકા બેને દોરેલ ચિત્ર

વહિવટી નિયામકશ્રી તરફથી મળેલ પત્ર તથા કેલેન્ડરનું વિતરણ કરતા પ્રોજેક્ટના મેનેજરશ્રી તથા શાળાના આચાર્યશ્રી

**એસ.વી.એસ.
કક્ષાની મિટીંગમાં
ડી.ઈ.ઓ. સાહેબનું
સન્માન
કરતા
આચાર્યશ્રી**

**આઝાદીના અમૃત મહોત્સવની
ઉજવણી પ્રસંગે રેલી**
તા. ૧૪-૦૮-૨૦૨૧

સ્વાતંત્રદિનની ઉજવણી

